

UNIVERSITY COLLEGE LONDON

University of London

EXAMINATION FOR INTERNAL STUDENTS

For The Following Qualification:–

B.A.

Scand. Studs. SC4161: A Scandinavian Language – Norwegian

COURSE CODE : SCAN4161

UNIT VALUE : 0.50

DATE : 18-MAY-04

TIME : 10.00

TIME ALLOWED : 3 Hours

Answer ALL questions.

A. (25%) Read the following passages carefully and answer questions 1-2 below in your Answer Book.

Et kjønn for deg, et kjønn for meg.

Små gutter har strenge rammer når de skal utforske sin maskulinitet.

Vi blir glade når lille Per ikke ønsker seg et dukkehus.

Ideen om at likestilling og feminisme kun har med kvinner å gjøre bør brytes opp, mener medieforsker Anja Hirdmann ved Stockholms universitet. Fokus har veldig lenge vært på kvinner – «writing her story», som det het på 1970-tallet. Femininitet og kvinnelighet anses som sosiale konstruksjoner, og vi diskuterer hvordan disse ideene påvirker våre liv og samfunnet. Innen den svenske kjønnsforskningen pågår det også mannsforskning, men dette er sjeldnere oppe i mediene og den offentlige debatt.

10 “Vi opererer med en viss forventning om at gutter og menn skal ville ha makt, for eksempel. I forhold til små barn er det en viss enighet om at jenter bør begynne å ta mer plass og komme inn på mannlige områder, men motstanden er større når man snakker om hvorvidt menn bør komme inn på kvinnelige områder. Vi blir veldig fornøyde når den lille gutten *ikke* vil ha dukkehus og kjoler,” sier Hirdmann.

15 “*Men har ikke mansrollen forandret seg drastisk i de siste 30 årene?*”

“I en kort periode på 1970-tallet så mansrollen veldig annerledes ut – og man snakket om at det var synd på mannen som hadde vært følelsesmessig undertrykt i sin rolle. Nå skulle kvinner lære menn å bli mennesker. Så kom en massiv motreaksjon. *Iron John* av Robert Bly kom ut, og en mansbevegelse som var delvis biologisk orientert. Menn skulle ut i skogen og ta frem sin aggressivitet. I populærkulturen fikk man helter som Action Man og Rambo – den veldig bepannsrede mannen med bredt hakeparti. I politikken rådet Reagan. Jeg synes ideer fra 1980-tallet fortsatt sitter igjen i dag”, sier Hirdmann. Hun ser flere paradokser i likestillingslandet Sverige.

25 “Det er en sterk, offisiell konsensus om at alle *skal* synes likestilling er viktig. Parallelt finnes en idé om at feminisme er urkjedelig – eller helt unødvendig. En del

menn utviser også en uinteresse, kanskje fordi de ikke erfarer urettferdighet og kjønnsstruktur på kroppen i samme grad. Menn har en tendens til å se klasseperspektivet som mer sentralt enn kjønnspektivet.”

30 **Et annet paradoks** knytter hun til populærkulturen.

“Den kommersielle skjønnhetskulturen står veldig sterkt i Sverige – og kanskje har den fått et slikt feste her nettopp fordi det er et såpass likestilt land. Skjønnhetskulturens retorikk henvender seg til kvinner som individer og skjønnhet og utseende har blitt en del av selvrealiseringen som frigjort,” sier Hirdmann.

35 Hun mener også at medieinnhold kan fremtre med en særegen retorikk når det rettes mot en målgruppe av kvinner.

“Ved henvendelse til kvinner – uansett alder – setter mediene seg ofte i en autoritetsposisjon. Man taler i større grad *om* noe for kvinner som publikum: «slik gjør du» og «dette kan du». Til og med bladet Julia, som retter seg mot jenter mellom 40 9 og 14 år er fullt av skjønnhetstips som at man må ligge på sengen og slappe av og le – for da får man roser i kinnene og bedre hud. Og i det offentlige rom knyttes en viss type vekt og utseende til det å bli elsket, akseptert og inkludert i et fellesskap – våre fundamentale behov.”

45 “*Men virker bildene så direkte på oss? Er det ikke veldig forenklet at et bilde av Cindy Crawford umiddelbart fører til slankepress*”?

“Bildene påvirker oss, særlig gjennom mengden og gjentagelsen av dem. Vi møter mellom 2000 og 4000 bilder hver dag. Representasjonen av muslimer i media påvirker vårt bilde av muslimer, på samme måte som representasjonen av kvinne og mann påvirker. Det blir veldig påtagelig hvilke ideer av kjønn vi hele tiden *ser* 50 omkring oss,” sier Hirdmann.

“Små jenter lærer fortsatt mye om å behage og dette fører til at man ignorerer seg selv i streben etter andre menneskers godkjennelse. Da får de andre stor makt over hvordan man har det. I min avhandling *Tiltalende bilder* skrev jeg om hvordan man hele tiden lærer kvinner om hvordan de skal forholde seg til andre – og da er 55 grunnregelen at man ikke skal stille **krav**. Den uskrevne regelen er: stiller man krav til menn, da forsvinner de. Og da blir man ensom.”

For å forandre på situasjonen tror Hirdmann at medieanalyse kan komme inn tidligere blant de unge.

60 “Men har ikke svensk ungdom stor tekstkompetanse og evne til å dekode?”

“Det er nødvendig med mer kunnskap om hvorfor og hvordan bildene sier det de sier. Under et foredrag for en niende klasse viste jeg frem reklame og dens forsterkning av maskulint og feminint som ulikt. En gutt kom bort til meg genuint opprørt, og sa: «Vet regjeringen om det her? Jeg føler meg lurt!» Hos noen våkner en slik rettferdighetspatos - kanskje særlig blant yngre. ”

65

Steinhard kvotering.

Sveriges Vänsterparti har praktisert radikal kjønnskvoltering i åtte år. Det har vært bra både for rekrutteringen og oppslutningen, mener venstrepolitiker Lars Ohly.

70 “I Sverige er det for tiden vanskelig å være partileder for et seriøst parti og samtidig svare nei på spørsmålet om man er feminist,” sier Ohly. Han sitter i ledelsen for Vänsterpartiet, som var først ute med å programfeste sin feminisme i 1996.

Det første trinnet i vår feminisme dreier seg om å innse at det finnes strukturelle problemer som rammer kvinner og ikke menn - og at kvinner underordnes på praktisk talt alle samfunnslivets områder. Det er lett å bevise med statistikk – og det er ikke spesielt radikalt å ville gjøre noe med det. Det andre steget er vanskeligere fordi en fremgangsrik feminisme nødvendigvis må utfordre andres makt. Skal kvinners makt øke, må menn nødvendigvis stå tilbake – og skal kvinners lønninger bli jevnbyrdige, kan ikke menns øke i samme grad. Her møter vi motstand, også innen vårt eget parti,” fortsetter Ohly. Likevel avgjorde det sosialistiske Vänsterpartiet i 1996 at partiet skulle være feministisk, med 75 prosent flertall i avstemningen. Kjønnskampen skulle ikke lenger være underordnet klassekampen, men betraktes som en helt selvstendig kamp som kunne tangere klassekampen i enkelte tilfeller.

75

80

Vänsterpartiet bedriver også radikal kjønnskvoltering i egne rekker – og de har et minstekrav om 50 prosent representasjon av kvinner på alle valgbare poster.

85

“Skal vi angripe mannlige maktstrukturer, må vi også gjøre det innen vårt eget parti. Om menn diskrimineres bevisst av våre regler, er det fordi man alltid har hatt en diskriminering av kvinner og kvotering av menn, sier Ohly. Da han ble valgt inn i partiledelsen i 1987, lå kvoteringskravet på 30 prosent – før 50 prosentregelen ble innført i 1993.”

90

“Da var det folk i partiet som sa: «Kvalifiserte menn kommer til å stå utenfor, mens man skal slippe inn hvilken som helst kvinne. Vi bør bli valgt ut fra kompetanse og ikke kjønn.» Men det viste seg at de kjønnede valgene allerede ble

gjort ved at man stoppet damer og slapp inn menn. Menn hadde mye lettere for å
95 takke ja til oppdrag enn kvinner – og da må man spørre om hvorfor. Kanskje berodde
det på ulikheter hjemme og vanskelighet med å ta et oppdrag, men også på at menn er
oppdratt til å tenke: Jo, jeg er bra. Jeg klarer dette. Mens kvinner ofte sier: Nei, det er
ikke sikkert jeg er god nok. Dette eksisterer i vårt parti akkurat som i resten av
samfunnet. Vi motvirker det med å kreve at det *skal* være minst 50 prosent kvinner.
100 Vi har fått inn masse kompetente kvinner, og velgeroppslutningen har økt.”

“Men har feminisme-erklæringen påvirket politikken deres?”

“Internt har vi satset mye på å utdanne oss selv, og vi følger med på
kjønnsforskningen. Ellers tror jeg at vi har bidratt til den nye
arbeidsmarkedslovgivningen av 2002 – som vi har samarbeidet med regjeringen om.
105 Den er ikke god nok, men den er likevel ganske radikal.

*“Står ikke feministbegrepet i fare for å bli utvannet når alle partiene nå
erklærer seg som feministiske?”*

“Begrepet kan bli utvannet på den måten at man kaller seg feminist, uten at
man gjør noe i praksis,” sier Ohly. Han mener vi må være oppmerksom på at både
110 menn og kvinner har en tendens til å opprettholde de tradisjonelle kjønnsrollene.

“Det finnes kvinner som har kommet langt og kan si: jamen, jeg har aldri blitt
diskriminert. Da utgår man fra sin egen situasjon - man har i det minste lyktes selv.
Disse kvinnene er gjerne mot kvoteringen. De mener at de aldri ville akseptere å bli
valgt på grunn av sitt kjønn, men på grunn av sin kompetanse. De ser ikke hvor ille
115 dette lyder i et samfunn hvor det bare er 6 prosent kvinner i ledelsen i næringslivet.
Hvis nå vårt samfunn er så likestilt, skulle dette bety at vi bare har 6 prosent
kompetente kvinner i næringslivet – og 94 prosent av alle kompetente mennesker er
menn.”

*“Ohly deler ikke bekymringen om at kvinner skal overta alt, for eksempel som
120 de flinke jentene på skolen?”*

I Sverige viser undersøkelser at dette bygger på et falskt virkelighetsbilde. I
en statistikk ble det klart at gutter i den svenske skolen trodde at jentene snakket 60
prosent av tiden. Men i virkeligheten var det omvendt. Så fort jenter og kvinner
opplever noenlunde like vilkår, *opplever* mange menn det som at kvinner har tatt

over. Det blir fullstendig absurd når man ut fra et falskt virkelighetsbilde forsøker å hevde at likestillingen har gått for langt. I virkeligheten er det slik at likestillingen har veldig lang vei å gå – selv om mye har skjedd i et tre-generasjons-perspektiv.

1. Text comprehension.

Write a summary of the text in English (ca. 500 words).

2. Vocabulary.

Explain in Norwegian the following words and expressions (a)-(j) undrlined in the text.

- (a) følelsesmessig undertrykt (line 17)
- (b) klasseperspektivet (lines 27/28)
- (c) selvrealiseringen (line 34)
- (d) umiddelbart (line 45)
- (e) i streben etter (line 52)
- (f) tekstkompetanse (line 60)
- (g) underordnet klassekampen (line 82)
- (h) velgeropp Slutning (line 100)
- (i) begrepet kan bli utvannet (line 108)
- (j) et falskt virkelighetsbilde (line 121)

B. (25%) Translate the following passage into Norwegian.

The newspapers were filled with international crises. They were beginning to have a hypnotising effect. But I was not completely hypnotised: I had decided to see her as little as possible until the term ended and then, whether I was going to America or not, to disappear from town without leaving any trace.

It takes two to tango and it takes two to avoid a meeting if the two in question live not much more than a mile apart. Never before had I been so intensely aware of

trying to make time pass. Sometimes I felt like a man in control of his own destiny, sometimes as though both she and Hitler were hunting me in conjunction.

One evening I was sitting peacefully in the garden outside my lodgings, reading some essays. At the other end of the garden the landlady's niece was working with the flowerbeds. Occasionally one of us would stop what we were doing and cough. This was because smoke was blowing over us from a bonfire in a neighbouring garden. It was always the same. There were so many gardens that one could never hope to sit in one's garden for more than an hour without somebody getting the idea of lighting a bonfire.

I was just completing the reading of the last of the rather appalling essays when I heard someone come into the garden. I turned around and saw Steve. 'I'm sorry to bother you, but I really could do with your advice', he said and sat down on the step near my chair.

C. 50% Write an essay in Norwegian on ONE of the following questions.

1. "Så fort jenter og kvinner får noenlunde like vilkår, opplever mange menn det som at kvinner har tatt over."
2. Positive og negative sider ved å flytte til et land med en kultur som er forskjellig fra ens egen.
3. Hvilke krav bør man stille til en god skole?
4. Er kunst viktig?
5. Til hvilken grad skal kollektivet bestemme over individet?
6. Globalisering – vår undergang eller redning?
7. "Det er synd på menneskene."
8. Lønner det seg for briter å lære fremmede språk?
9. I Elling-bøkene og filmen *Salme fra kjøkkenet* finner vi enslige menn med lite spennende liv. Hvorfor har slike bøker og filmer blitt så populære?